

Projektets partnere

AER

Abruzzo (I)

Alba (RO)

Alytus (LT)

Province Avila (E)

Banska Bystrica (SK)

Karnten (A)

Eszak-Alfold (H)

SYDDANSK TURISME South Denmark (DK)

Orebro (S)

Sterea Ellada (GR)

Steiermark (A)

Toscana (I)

Jonkoping (S)

PRESERVE

Peer REviews for Sustainable Eco-Regions Via Europe

*Europæiske regioner for
bæredygtig turisme.*

This project is funded by the EU's European Regional Development fund through the INTERREG IVC programme.

PRESERVE

Peer REviews for Sustainable Eco-Regions Via Europe

*Europæiske regioner for
bæredygtig turisme*

Europa er førende inden for turisme. Den Europæiske Union er stadig den mest besøgte feriedestination for verdens turister. Europas største attraktion ligger i de store variationsmuligheder, og en rejse i Europa kan betyde alt fra de græske strande og landsbyer til Laplands isdække, evt. med et stop i de østrigske bjerge. Konteksten kan ændres fuldstændigt, uden at det er nødvendigt at skifte kontinent.

Af samme grund spiller turismen en central rolle i mange europæiske landes politiske programmer. Turistsektoren repræsenterer mere end 5 % af BNP for Den Europæiske Union og involverer flere EU-ansvarsområder, som blandt andet territorialplanlægning og miljøpolitik. Turismen er afgørende for beskæftigelsen og en vigtig nøgle til vækst med over 9,7 millioner ansatte indenfor denne sektor i Europa, og turistområdet vil derfor udgøre et vigtigt led i strategien for Europa 2020.

Den europæiske turisme i tal

- Europa ligger stadig på en førsteplads som det foretrukne ferierejsemål for 79 % af europæerne
- 2145 euro er det gennemsnitlige feriebudget for en europæisk familie (62 euro højere end i 2010).

Kilde : Ipsos (2011)

Siden 1992, hvor en fælles politik for turisme endnu ikke eksisterede, havde Maastricht-traktaten introduceret en mulighed for, at EU kunne indføre regler på området, som havde til formål at opfylde målene for beskæftigelse og økonomisk vækst, social og økonomisk kohæsion samt en bæredygtig udvikling under hensyntagen til nærhedsprincippet.

Ændringerne, som blev vedtaget med Lissabontraktaten, muliggør nu vedtagelse af afgørelser på turistområdet med kvalificeret flertal. EU er derfor kvalificeret til at støtte, koordinere og gennemføre medlemsstaternes handlinger på turistområdet.

Strukturen af virksomhederne indenfor turistsektoren – der findes ca. 1,8 millioner af dem i Europa – er den samme i alle medlemsstater, både i de gamle eurolande og hos de nye medlemmer, og mere end 90 % af disse beskæftiger fra 1 til 9 personer. Der er derfor tale om mikro-virksomheder på lokalt niveau.

Fonte: Eurostat, yearbook (2010)

Regionernes rolle

For at bibeholde sin position som det førende turistmål i verden, er Europa nødt til at blive bedre til at modernisere og mangfoldiggøre sine ferietilbud. Ud fra dette aspekt bliver den betydelige kulturarv en central ressource i forbindelse med sammensætningen af et varieret udbud af feriemuligheder. De tematiske og kulturelle rejser er i dag en niche, som ikke udnyttes til sit fulde potentiale, og regionerne er selv nøglen til udvikling af dette segment.

I dag betyder dét at sammenstykke et turisttilbud, at man er nødt til at inddrage flere aspekter: Bæredygtig udvikling og miljøpåvirkning, respekt for den sociale struktur og beskyttelse af den lokale kulturarv. De samme forskelligheder, som giver den europæiske turisme en fordel, kan i forhold til disse aspekter gå hen og blive et problem, hvis der ikke træffes de rigtige beslutninger på regionalt niveau. Det er netop derfor, at regionerne er de nye hovedaktører i morgendagens turisme.

PRESERVE

Med henblik på at finde en løsning på disse problematikker er 14 regionale partnere fra 11 europæiske lande gået sammen under PRESERVE (Peer Reviews for Sustainable Eco-Regions Via Europe), som er et projekt støttet af INTERREG IVC. PRESERVE er et projekt, som har til formål at hjælpe med at påvirke regionalpolitikken i retning af en mere bæredygtig turisme. Udveksling af god arbejdspraksis, organisation af seminarier, konferencer og arbejdsgrupper samt videregivelse af resultater til det størst mulige antal aktører og offentliggørelse af anbefalinger og handlingsplaner, som kan følges iht. metoden for *peer review*, der anvendes af Forsamlingen af Regioner i Europa, danner basiselementerne for denne strategi.

Erfaringsudvekslingerne forventes at give de følgende resultater: En nyttig opbygning af erfaring hos de lokale turistaktører, identifikation af problemer samt udveksling af mulige løsninger herpå, og sluttelig en metode til udvikling af en bæredygtig regionalpolitik indenfor turistområdet.

Takket være flere forskellige kommunikationsformer - konferencer, website, newsletter - og de utallige udvekslingsbesøg, har projektets partnere og de pågældende regioners beslutningstagere kunnet få en ide om de udfordringer og principper, som styrer den bæredygtige turisme. Hermed vil de stå meget stærkere med henblik på udarbejdelse af morgendagens turistspolitik.

Peer review

I forbindelse med projektet PRESERVE blev der aflagt besøg hos seks værtsregioner : Avila (E), Banská Bystrica (SK), Kärnten (A), Eszak-Alföld (H), Örebro (S) og Sterea Ellada (GR).

De resultater, som er blevet til under PRESERVE, følger den metode, som blev anvendt under audit'en, som blev udført på stedet. For at garantere objektiviteten af denne audit, blev hver international ekspertgruppe udstyret med en tjekliste, som medvirkede til, at alle projektets medlemmer blev i stand til at give en afbalanceret bedømmelse af turistsektoren i værtsregionen, baseret på et fælles grundlag.

Efter ankomst til stedet brugte eksperterne en uge på interviews og besøg, således at de kunne udarbejde en første oversigt over præstationerne i forhold til den udleverede tjekliste. De har desuden haft møder med aktører indenfor turistsektoren og politiske beslutningstagere, for at kunne danne sig et fuldstændigt billede af den lokale turismes styrker og svagheder.

En første evalueringsrapport med en række anbefalinger blev udarbejdet af eksperterne efter deres besøg. På basis af denne har alle aktører indenfor turisme i den pågældende region kunnet arbejde mod en strategisk handlingsplan indeholdende en række mellem- og langsigtede tiltag. Alle parter blev involveret under denne proces, for at handlingsplanen kunne nyde godt af så stort et erfaringsgrundlag som muligt.

Handlingsplanen

Formålet med handlingsplanen er at fastslå, på hvilken måde de anbefalinger, som auditørerne er kommet frem til, vil blive implementeret, og hvordan en eventuel opfølgning på projektet skal foregå. De forskellige partnere har, takket være PRESERVE, kunnet anvende denne handlingsplan som en vejledning til fremtidigt arbejde. Dog blev der først fastlagt nogle generelle principper :

Disse vedrørte først og fremmest udvekslingen. Hver deltager i audit'en kommer med sin erfaring og sine løsninger, og det forventes derfor også, at vedkommende tager ved lære af de andre. I andre forbindelser vil erfaringsudvekslingen ofte forblive på et meget generelt niveau uden mulighed for at uddybe specifikke detaljer, eftersom hver deltager typisk vil tale om sin egen situation. I dette tilfælde vil det rigtige samarbejde derimod begynde, når deltagerne begynder at diskutere en specifik problematik og sammen søger en løsning på et praktisk problem. I stedet for at behandle de forskellige temaer på et generelt plan, vil diskussionerne, som opstår under de forskellige audits, være baseret på en specifik problematik, eller måske handle om, hvordan man kan anvende den forhåndenværende gode praksis i andre regioner. Eksemplerne vil blive illustreret med feltbesøg.

Projektet vil derfor give resultater på to niveauer. Nogle konklusioner vil omhandle selve projektet PRESERVE, og hvordan man kan forbedre kommunikationen omkring projektet på institutionelt niveau. Disse vil være »fælles« resultater, som vil komme alle projektets partnere til gode, i modsætning til de »individuelle« resultater. De individuelle resultater vedrører kun partnerne i deres respektive regioner og de handlinger, som vil kunne forbedre deres egen lokalpolitik. Disse resultater på to niveauer vil derfor både give et globalt syn på problematikkerne samt et lokalt syn på de mulige løsninger.

EU-finansieringen af projektet har til formål at lancere et netværk og skabe handlinger, som bidrager til at opnå resultater på kort sigt. Derimod vil andre aktiviteter med længere tidshorisont afhænge af PRESERVE-netværkets effektivitet og af konkretiseringen af de initiativer, som er blevet iværksat under hele projektets forløb, når finansieringen fra INTERREG ophører. De udarbejdede handlingsplaner for hver region, som har deltaget i de forskellige audits, vil her komme til deres ret : Et langsigtet forløb vil blive redigeret på papir for hver af de sektorer, som er blevet behandlet.

Ion Dumitreș

præsident for Alba-regionen (RO)

Hvorledes har peer review-processen vist sig nyttig for jeres Alba-region ?

Dette projekt har vist sig at være en unik oplevelse for os, og har givet os mulighed for at gøre os bekendt med bedste praksis på en lang række områder og samtidig lære af de gode ideer, som er kommet fra kompetente eksperter fra hele Europa. Ekspertene har givet os konstruktive eksempler og dermed har vi fundet løsninger på vores vigtigste problemer.

Peer review-processen har i sig selv givet os allesammen et skub og fået os til at analysere både værtsregionen samt vores egen region. Identifikation af de problemer, som en region har tumlet med, og søgen efter løsninger på det pågældende problem har vist sig at være en meget nyttig og interessant øvelse. Vi vil nu forsøge at anvende denne metode til at løse de problemer, som vi har hjemme i vores egen region.

Rita Di Matteo

Abruzzi-regionen (I)

Kan du give os et eksempel på en god praksis, som er kommet frem under audit'en?

Vi blev inspireret af eksemplet fra netværket »Landlust« fra den østrigske region Steiermark, som har til formål at udvikle et netværk af overnatningsmuligheder for turister. Gæstfrihed og forkærlighed for de gamle huse i området spiller en central rolle

i dette initiativ. Alle boligerne i Steiermark-regionen ligger i naturområder, de er møbleret med gamle, restaurerede møbler og er samtidig karakteriseret ved et højt niveau for komfort og gæstfrihed. Alle husene er fra begyndelsen af det 20. århundrede og er blevet restrukturerede med stor omhu.

Takket være dette eksempel er der nu, i Abruzzo, ved at fødes et nyt koncept til indretning af turistboliger, som vi kalder »diffuse hoteller«. Vores region er fuld af meget gamle og billedskønne landsbyer, som desværre er blevet forladt eller delvist ødelagt. Nogle af beboernes ønske om at forblive i disse små paradisisområder af bjerge, skove og landsbyer bygget i sten har affødt dette hotelkoncept, som direkte oversat betyder et hotel spredt ud på flere huse.

Grundideen går ud på at restaurere flere af de gamle huse i den samme landsby, som ofte er blevet forladt af de yngre generationer, og indrette dem i den oprindelige, lokale stil. Disse huse vil være beboede fast, og kun en del af huset vil være dedikeret til turistovernatning, hvormed vi håber at kunne tiltrække de turister, som søger efter noget anderledes i forhold til det traditionelle hotelophold. Dette er en form for modtagelse, som har vist sig specielt effektiv til at give fornyet nytteværdi til landsbyer, som ligger udenfor det sædvanlige, både artistisk og arkitektonisk.

Flere af denne type initiativer er blevet startet i Abruzzi - i Corvara, Santo Stefano di Sessanio, Robur marsorum, »På ferie på Majella« - men det er alle individuelle initiativer uden en fælles reference eller strategi. Vi har derfor tænkt på at gruppere dem i en enkelt struktur og dermed følge eksemplet på, hvad man har realiseret i Steiermark-regionen. I december 2010 har de forskellige kommuner i området derfor oprettet en ny forening til videreformidling af de lokale turisttilbud, »Gran Sasso d'Italia«, for at kunne garantere en bredere markedsføring af territoriet. Formålet med foreningen er at udvikle en politik for bæredygtig turisme med fokus på de kulturelle og religiøse traditioner, således at områdets identitet bevares.

Nøgledata

Den officielle lancering af projektet skete i forbindelse med mødet den 15. februar 2009 i Bruxelles, og siden har PRESERVE udført audits af 6 regioner.

Den første fandt sted i den svenske region Örebro i juni 2009. I løbet af de 4 dage, som partnerne tilbragte sammen, var der mulighed for at gøre sig bekendt med metoden for disse audits fra ARE, og der var stor entusiasme omkring denne mulighed for »udveksling af gode ideer, men også dårlig praksis, som kan undgås«. De blev samtidig klar over vigtigheden af forberedelserne, som en audit med en præcis metodologi kræver: Dette betød at finde gode repræsentanter og beslutningstagere, og at få dem til at snakke sammen, samt at finde besøgsmaal, som illustrerede de problematikker, som regionen har prøvet at arbejde med.

Auditørerne blev også klar over den opgave, som ventede dem: Efter at have læst dokumentationen for hver region og dens problemer på turistområdet, skulle de sammenligne deres egen vurdering med et mere uddybende billede i løbet af 4 dages intenst arbejde, hvor de typisk talte med over 30 lokale repræsentanter.

I oktober 2009 blev den slovakiske region Banská Bystrica besøgt af auditørerne fra PRESERVE, mindre end et år fra programmets lancering. Ekspertene opdagede et enormt potentiale for en region, som ville være i stand til at tilbyde en form for turisme, som både var orienteret mod naturen og mod den rige kultur. Skisportsstederne, kilderne og de 1700 kulturelle monumenter i regionen, er andre trumfkort, som ville kunne anvendes til udvikling af turismen i området. Auditørerne identificerede flere sektorer, som kunne udvikles for at forbedre tilbuddet til turister, heriblandt for eksempel en tendens mod et større udbud af lokale retter fremstillet af lokale produkter i restaurationsbranchen. Der kunne også være tale om opbygning af et centralt informationsnetværk for at guide turistene med råd og vejledning på en nem måde - i modsætning til den aktuelle situation, hvor de forskellige databaser ikke er forbundet med hinanden.

Halvvejs

PRESERVE-projektets partnere mødtes igen i marts 2010 til et midtvejsmøde i Alba, i Rumænien, hvor de gjorde midlertidig status over de muligheder, som projektet havde åbnet op for. Her blev der også udtrykt fælles bekymring over den vanskelige økonomiske situation og de udfordringer, som turistsektoren står over for, og dermed nødvendigheden af at komme frem til innovative løsninger i fællesskab.

Efter audit'en af regionen Banská Bystrica, stod den ungarnske region Eszak Alföld for tur i april 2010, før de to første formidlingsmøder hhv. i maj i Corvara-regionen (I) og i juni i Alytus (LT). Formålet med disse konferencer var at meddele PRESERVEs medlemmer (regioner, turistaktører og politiske aktører) om projektets fremskridt og konklusionerne på de første audits, som var blevet udført. Formidling er naturligvis en meget vigtig del af hele projektet.

Audit'en af regionen Avila (E) blev meget lærerig. Denne blev udført i juni 2010 og medførte en udvidelse af flere sektorer i en region, som i forvejen var meget aktiv på turistområdet. Det blev for eksempel klart, at det var nødvendigt at få en større spredning på tilbuddene til turister for at gøre ferieopholdene længere og tiltrække nye besøgende. Med dette for øje blev der i Avila udviklet nye kommunikationsværktøjer med turisterne som målgruppe på andre sprog end spansk, hvilket også involverede internet og sociale netværk.

Den græske region Sterea Ellada befinder sig i en af de vanskeligste økonomiske situationer, og audit'en viste et typisk eksempel på en region, hvor turismen er et område, som er fuldstændig underudviklet. De seks eksperter fra PRESERVE besøgte regionen i september 2010 og opdagede dens helt fantastiske potentiale: Historiske udflugtsmål med strande og bjerge inden for rækkevidde, varme kilder m.m. Efter audit'en er regionen tydeligt blevet i stand til at erkende nødvendigheden af en bedre kommunikation og en bedre udnyttelse af sit turistpotentiale. Et uddannelsesprogram for turistaktører vil blive udarbejdet for at gøre det muligt for dem at tilpasse sig den seneste udvikling på området. Det blev samtidig klart, at det var vigtigt at satse på en øko-ansvarlig turisme, som vil kunne genkendes ved et mærke for »grøn turisme«, og som kan udstedes af regionen, eller eventuelt en deltagelse i programmet Intelligent Energy (<http://ec.europa.eu/energy/intelligent/>).

Hvad bringer fremtiden for PRESERVE?

Takket være konferencerne, de forskellige peer reviews, arbejdsgrupperne og de definerede handlingsplaner er informationsmængden, som er blevet indsamlet under PRESERVE, meget stor. Disse data er en guldgrube for enhver europæisk region, som måtte lede efter innovative og praktiske løsninger til at gøre dens egen turistsektor mere dynamisk.

De initiativer, som er blevet taget på baggrund af arbejdet i PRESERVE, er også gode eksempler på, at det nu er nødvendigt at handle og gøre reklame.

Det afsluttende møde i forbindelse med PRESERVE-projektet finder sted den 20. og 21. oktober 2011 i Siena (I).

Projektets partnere

PRESERVE samler 14 lokale og regionale autoriteter fra 11 lande, og partnerne repræsenterer både de nye og de gamle medlemmer af EU og dækker dermed et stort geografisk område. Regionerne er samlet under Forsamlingen af Regioner i Europa, som leder projektet.

Med sine 270 medlemmer fra 34 lande, er AER det største interregionale netværk i Europa, og dets opgave er at virke som den grundlæggende platform til vide-reformidling af erfaringerne fra projektet og garantere en effektiv formidling af projektets resultater i hele Europa.

ARE

Anna Schober

T/F: +32 2 880 95 64

a.schober@aer.eu

www.aer.eu

Abruzzo (I)

Rita di Matteo

T: +39 0862 364255

F: +39 0862 364218

rita.dimatteo@regione.abruzzo.it

www.regione.abruzzo.it

Alba (RO)

Lucian Emilian Docea

T: +40749279539

lucian.docea@turismalba.ro

www.turismalba.ro

Alytus (LT)

Vilija Verveckienė

Vilija.Verveckiene@vrm.lt

T: +370 315 79075

www.akolegija.lt

Diputacion de Avila (E)

Roberto Rodríguez Pindado

T: +34 920 206 230

Rrodriguez@diputacionavila.es

www.diputacionavila.es

Banska Bystrica (SK)

Denisa Palajová

T: +421 48 4722 148

denisa.palajova@vucbb.sk

www.vucbb.sk

Kärnten (A)

Dr. Kurt Rakobitsch

T: +43 5 0536 32061

kurt.rakobitsch@ktn.gv.at

www.eu-programme.ktn.gv.at

Eszak-Alföld (H)

Eszter Balázs

T: +36 52 502 791

eszter.balazsy@eszakalfold.hu

www.eszakalfold.hu

South Denmark (DK)

Trine Rosen Madsen

T: +45 30 24 12 27

trm@syddanskturisme.dk

www.syddanskturisme.dk

Örebro (S)

Gunn-Viol Kattilakoski

T: +46 19 21 56 61

gunn-viol.kattilakoski@orebrokompaniet.se

www.regionorebro.se

Sterea Ellada (GR)

Alexandros Kalomiros

T: +30 22310 52992

Info@apopsis.gr

www.sterea-ellada.gr

Steiermark (A)

Agnes Frank

T: +43 316 601 277

agnes.frank@ic-steiermark.at

www.ic-steiermark.at

Toscana (I)

Valentina Scagliola

T: +39 0577 99501

v.scagliola@bictoscanasud.it

www.bictoscanasud.it

Jönköping (S)

Alf Österdahl

alf.osterdahl@lj.se

www.lj.se

INTERREG IVC

Programmet INTERREG IVC fra den Europæiske Union medfinansierer det inter-regionale samarbejde gennem Europa. Med ønsket om et territorielt samarbejde baseret på en samhørighedspolitik og finansieret af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), blev INTERREG IVCs operationelle program vedtaget i september 2007 og vil vare til 2013.

Programmets overordnede mål består i at hjælpe til at gøre regionalpolitikken mere effektiv, specielt gennem erfaringsudveksling blandt de regionale beslutningstagere indenfor nøgleområderne som innovation, videnbaseret økonomi, grøn økonomi og forebyggelse af miljørisici. I denne henseende er INTERREG IVC en del af de mål, som blev defineret af dagsordenen fra Lissabon og Göteborg: Modernisering af økonomien og konkurrencedygtigheden.

PRESERVE: Co-funded INTERREG IVC project under the European Regional Development Fund.

Part of this publication may be authorized upon request of the authors.

For copyright and information contact:

Eurobic Tuscany South

Loc. Salceto, 121 _ Poggibonsi Siena - Italy

T: +39 0577 99501

www.bictoscanasud.it

Coordinator: Assembly of European Regions (AER)

Author: Nicolas Schirrer

Graphic: Progetto Lavoro - <http://www.progetto-lavoro.org/>